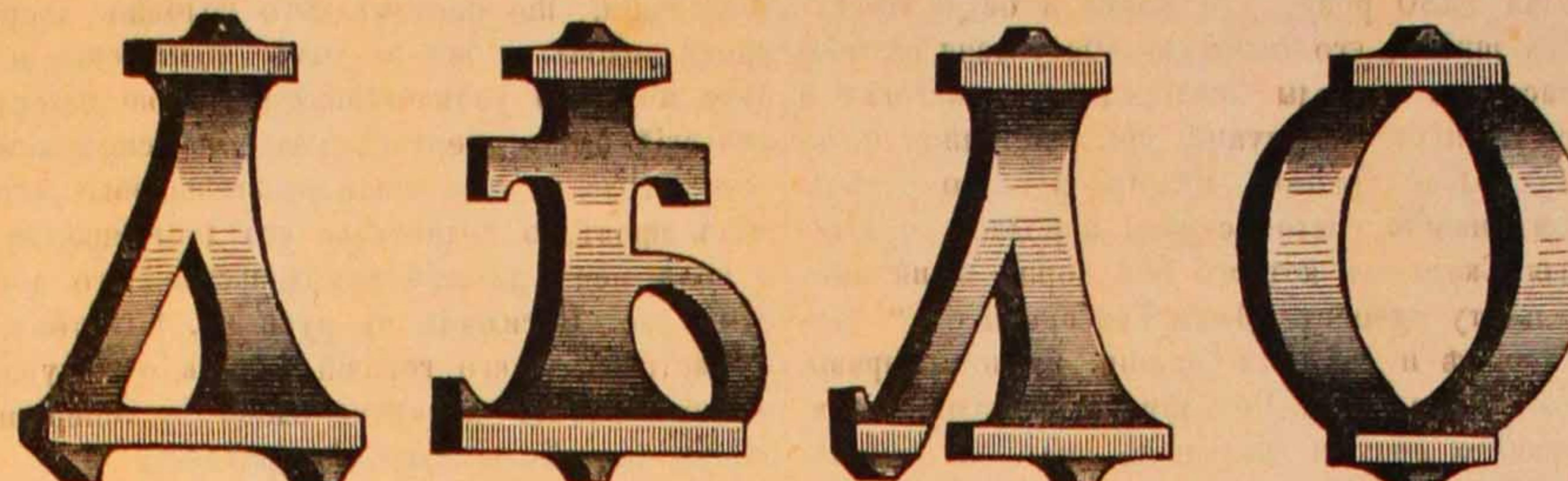


Выходитъ во Львовъ що Вторника, Четверга и Суботы (кажды румънскъ святъ) о 4-ой год попол. Литор. додатокъ Библиотека наизнам. посвѣтъ" выходить по 2 печат. аркушъ кожного 15-го и послѣднаго для кожного мѣсяца. Редакція, администрація и экспедиція підъ Ч. 44 улицы Галицка. Всѣ знаты, посылки и рекламаціи надлежить пересыпать подъ адресомъ: редакція и администрація "Дѣла" Ч. 44 ул. Галицка. Рукописи не звертаються только на попереднє застереженіе. Площадко число стоить 12 кр. а. в. Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. а. в. бѣдь одни трошки печатной. Рекламації неопечатаній вѣльшъ отъ порта. Предплату наложити пересыпать франко (наилучше почтовымъ пересыпомъ) до: Администраціи часописи "Дѣла" ул. Галицка, Ч. 44



Предплата на "Дѣло" для Австріи: Для Россіи
на пѣль рѣкъ . . 12 кр. на пѣль рѣкъ . . 12 руб.
на пѣль року . . 6 кр. на пѣль року . . 6 руб.
на четверть року . . 3 кр. на четверть року . . 3 руб.
съ дод. "Библиотеки": съ дод. "Библиотеки":
на пѣль рѣкъ . . 16 кр. на пѣль рѣкъ . . 16 руб.
на пѣль року . . 8 кр. на пѣль року . . 8 руб.
на четверть року . . 4 кр. на четверть року . . 4 руб.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на пѣль рѣкъ . . 5 кр. на пѣль рѣкъ . . 5 руб.
на пѣль року . . 250 кр. на пѣль року . . 2 р. 50к.
на четверть року . . 125 кр. на четверть року . . 6 кр.
Для Заграницы, окроимъ Россіи:
на пѣль рѣкъ . . 15 кр.
на пѣль року . . 7-50 кр.
на четверть року . . 3-75 кр.
съ дод. "Библиотеки": на самъ додатокъ:
на пѣль рѣкъ . . 19 кр. на пѣль рѣкъ . . 6 кр.



ВОЛОДИМИРЪ БАРВѢНЬСКІЙ

властитель и редакторъ „Дѣла“,

членъ товариствъ „Просвѣты“, „Ставропигійского Института“, „Рускої Бесѣды“, „Товариства Педагогичнаго“ и проч.

упокоившися по короткой и тяжкой недузѣ днѧ 22 съчня (3 л. лютого) 1883 въ 33 роцѣ житя.

Покойный Володимиръ родившися 25 лютого 1850 року въ Шляхтицахъ, терно-польского округа, зъ священическою родини. До гімназіи учащавъ въ Тернополі до 1867 року, въ котрому перейшовъ до Львова и тутъ докончивъ гімназіальній науки. По испытѣ зреїсти записався на правничій вѣдѣль львівського університету, а по скончанію студій правничихъ и по однорічній практицѣ вѣ судѣ працювавъ яко кандидатъ адвокатскій вѣ канцеляріяхъ первостепеннихъ львівськихъ адвокатовъ до 1880 року.

Еще вѣ гімназії вѣ Тернополі Покойный занимався живо рускими справами. Се була доба горячого патріотичнаго житя середъ галицко-руской молодежи. Іванъ Шевченка и Федьковича ентузіазмували цѣле молоде поколѣннє, сбючи всюда зароды нового народо-любного руху.

Виростаючи отъ молоду підъ впливомъ тоні нової весни руского духа и отгнано- чаючися при той же незвичайномъ талантомъ мѣжъ своїми ровесниками, Покойный Володимиръ зовсїмъ природно стався однимъ зъ видныхъ представителївъ и двигательвъ нового руху.

Вже 1868 року бачимо его, молодого академика, мѣжъ першими основателями товариства „Просвѣты“, котрого членомъ и неутомимымъ помочникомъ бувъ до своеї кончины. Заснованье товариства „Просвѣты“ становило дуже важный и рѣшучий крокъ вѣ духовому розвою нашої суспільности, звернувшись першій разъ увагу інтелигенції на конечну потребу народної просвѣти. Толькъ заснованье и розвивање такого товариства могло оживити и утвердити народо-любний рухъ середъ галицко-руской інтелигенції, падаючи ему широку реальну підставу. Многихъ вже зъ першихъ подвижниковъ того великого дѣла нема вѣ живыхъ: згадаємъ лише незабутної памяти Володимира Навроцкого, Володимира Гапкевича, вѣ конецъ и — Володимира Барвѣнського... Були се якъ разъ наймолодішіи „молодихъ“...

Зараъ вѣ першихъ популярніхъ книжкахъ выданыхъ „Просвѣтою“ Покойный поїшавъ свои працї, а опосля написавъ для того товариства добре звѣстій книжочки „Вексель и лихва — наша бѣда“ и „Трійця лѣтъ тверезости“. Черезъ многи лѣта належавъ до вѣдѣлу „Просвѣты“, бувъ все однимъ зъ найдѣльнѣшихъ вѣдѣловъ, яко правникъ заступавъ товариство вѣ справахъ юридичніхъ, часто вѣзджавъ яко делегатъ центрального вѣдѣлу на загальний зборы філій, где своимъ красорѣчивыми, патріотичніми, смѣльными и розумними промовами умѣвъ загрѣти всѣхъ до широї дѣяльности для просвѣти народу. Всѣмъ Тернопольцямъ певно памятне его смѣле виступленіе вѣ оборонѣ свободы слова противъ правительственного комисара.

При конці 1860-тихъ и вѣ початкахъ 1870-тихъ роковъ одинокою литературною часописею вѣ Галичинѣ була „Правда“. До неї горнулися всѣ молоди силы, що бажали працювати на нієї роїдній словесності. Мѣжъ пнин стрѣчаючи зъ Галичинѣ молодого Володимира Навроцкого, дра Кліма Ганкевича, Омеляна Партицкого, дра Івана Яхна, дра Юліана Целевича, Евгена Згарского, Анатоля Вахнинина, — а вѣ 1870 р. прилучившися до тої широї громади такожъ Володимиръ Барвѣнський. Огь того часу бувъ бѣдь постѣйній сотрудникомъ а бѣдь 1876 до 1880 редакторомъ сеї часописи. За далеко завелобы насъ, колибы мы хотѣли на свѣтъ мѣсци вишилти всѣ працї его неутомимого пера, замѣщений черезъ тыхъ десять лѣтъ вѣ „Правда“. Згадаємо толькъ про гдѣлкѣ важнѣйшиї. Обѣдь Володимира Навроцкого бувъ бѣдь першій зъ Галичинѣ, що звернувъ бачну увагу на питанія економічній, печатаючи 1874 р. вѣ „Правда“ студію о „домовомъ податку“. Вѣ слѣдуючому роцѣ стрѣчаючи вѣ той же часописи его историчну розправу: „На 100-лѣтній роковини зруйнованія Свѣти“. Вѣ 1876 р., коли вѣ наслѣдство помѣщенія Кульшевої „Маліївної Гайдамачини“ пок. Лонгинъ Лукашевичъ бувъ зневолений зложити редакцію „Правди“, обіявивъ си написъ пок. Володимиръ и немовѣ програму нової редакції помѣстивъ свою острю и основну вѣповѣдь Кульшеви, где виложивъ свои погляди на нашу исторію.

Отъ того часу, скажемъ смѣло, „Правда“ стояла майже переважно его власною працею. Численій его критики, рецензії, статії науковій и суспільно-політичній свѣдчили

о его неутомимій дѣяльности, о многосторонності его знанія, о бистротѣ его поглядівъ. Крімъ тыхъ статей замѣстівъ бѣдь вѣ „Правда“ свои дѣяльній повѣсті зъ житя нашої суспільности, п. за. „Скошеній цвѣтъ“ и „Сонній мары молодого питомця“. Буде се дѣломъ обширнѣшої критики воказати докладно артистичну и суспільну стой-ість тыхъ творбъ. Тутъ згадаємо лише толькъ, що „Скошеній цвѣтъ“ бувъ и есть доси одинокою галицкою підѣстю, вѣ котрой представленый народо-любний рухъ молодежи зъ 1860-тихъ роковъ.

Але хочь и якъ многосторонно заявлявъ себе духъ пок. Володимира вѣ „Правда“, хочь и якъ до серця припадала ему тая робота, то все таки чувь бѣдь, що сего не до-сить. Душа его болѣла дивлячись на то, якъ Русини сварячись за марий правописній формальности тратили свои найкрасаші силы на безплодныхъ спорахъ, а не бачили, якъ съ кождымъ днемъ тратили по частцѣ своїхъ жизненныхъ правъ... Для обороны тыхъ правъ, для опамятанія нетимущихъ, для розбудженія соціальнихъ, для піддережанія підупадаючихъ душъ потрѣбно було рѣшучого звороту, который спонукави всѣхъ Русинівъ поважно за-думатися надъ своимъ положеніемъ, потрѣбно було нового політичнаго органу, стоячого на неутральній почвѣ попадь дотеперѣшніми марнами а такъ погубными спорами. Потрѣбно було впровадити здоровий розумъ и серіозну на наукѣ оперту працю до нашої народної політики, замѣстъ дотеперѣшній — якъ Покойный звѣтъ бувъ называть — „блуканиї“. Здвигнути такій здоровий органъ було найгорячѣше бажанье пок. Володимира. Для его осущенія готовъ бѣдь бувъ посвятити всю свою бlyскучу будучість, отдать всю свою працю и всю свою велику силу. Гадка здвигнено такого органу за починомъ пок. Володимира знаходила прихильній отгомонъ вѣ що-разъ ширшихъ кругахъ здоровомъ-ясличихъ Русинівъ; давній товаришъ, основатель „Просвѣты“, сполученій горячою любовю до свого народа, другій разъ стрѣтились при великомъ дѣлѣ и подали собѣ руки до его довершена. Съ початкомъ 1880 р. появилось „Дѣло“. Сердечній бажанъ пок. Володимира сповнилися: бѣдь бувъ не толькъ ініціаторомъ великого дѣла — поєднанія Русинівъ на почвѣ реальнїй працї для народа, — вѣ его рукахъ спочивало отъ теперъ веденье того дѣла.

Трудноти на разѣ були дуже велики: надмѣръ працї, котру треба було поконати, педовѣріе широкої публіки до всякого нового и смѣлого дѣла, — противъ всего того становувъ пок. Володимира твердо и рѣшучо и его незломна воля та неутомима праця мусли на конецъ одержати побѣду, тымъ больше, що програма его була такъ широко задумана, такъ консеквентно и умѣло переводжена, що мусла зъединити єму поважанье и ціну павѣтъ у найзвязнѣшихъ противниківъ.

Основа тої програми дається въ слѣдуючихъ точкахъ:

I. Ми Русини галицкі єсмо неотлучною частию 17-міліонового народа руского, по своїй мовѣ и по всѣмъ признакамъ етнографичній якъ такожъ по історії отрубного зарѣвно бѣдь Великороссією якъ и Поляковъ. Історія зробила нась народомъ демократичній и роздѣливши нась мѣжъ три суєдні держави вѣ осередку північної Славянщини силою конечности наводити нась на дорогу Федерального союза съ прочими славянскими народами. Засвѣдчивши цѣлою свою історію свою ненависть до всякого гнету и всякій кривди, мы Русини бажаємо федерації на підставѣ якъ найширшої автономії и рівноправності всѣхъ хочбы найменшихъ племенъ славянськихъ.

II. Руководячися тою засадою, мы бажаємо такожъ вѣ житю суспільної и політичної середъ тихъ случайнихъ границь, середъ якихъ наша народъ теперъ позбстає, переведена рівноправности народовъ и усунена всякою майоризації. Для тогоже то вѣ Австрія мы стоимо за федеральну и автономичну програму, котру вилісало на своїй знамени теперѣшнє правительство гр. Таффе и не перестанемо домагатися, що тая програма и у нась вѣ Галичинѣ не стала, якъ доси, на обѣтницяхъ, але перемішилася вѣ дѣло. Тымъ своїмъ бажаньемъ дали галицкій Русини рѣшучий виразъ вѣ суспільно-політичній резолюції, уложеній пок. Володимиромъ Барвѣнськимъ а принятимъ першимъ народомъ вѣчимъ Русинівъ во Львовѣ 1880 року.

III. Руководицись тою самою засадою пок. редакторъ „Дѣла“ бѣтъ самого его заснованія выступать дефензивно супротивъ польскихъ шовинистичныхъ политиковъ, верховицахъ въ наимѣнѣ краю изъ школы нашего народа. Пригадаемъ лишь его оборону правъ русской народности при консервациї зъ 31 грудня 1880 року, его честе и остре выступленіе противъ польонизаціи нашихъ народныхъ школъ, его бѣлоскучій выступленіе въ оборонѣ нарушенія свободы слова, свободы товариства и свободы личности, его тактовиу аршину обороны русского народа противъ безчисленныхъ инсінuaцій шовинистичной польской пресы о всякихъ противодержавій и противусупльныхъ змаганіяхъ цѣлого русского народа. Се стаєло назѣть на него спѣльно съ ветераномъ нашимъ сватомъ справы народной, о. Степаномъ Качалю, голосный процесъ съ гр. діемъ Скаля, зъ котораго оба борцѣ наші выйшли такъ побѣдоносно и супротивъ сумногого результата процесу „Ольги Грабарь и тов.“ зложили голосне и скіле съѣдотво о чистотѣ, правдѣ и святости нашей руской справы. Зовѣтель консеквентно съ тымъ, где только было можно, пок. Володимиръ выражено зазначавъ свою щару прихильності до польско-мазурскаго люду иоказувавъ польской интелигії высокую задачу прославити и подносити той людь, замѣсть тратити силы на бесплодной политицѣ шовинизму.

IV. Въ нашей домашній политицѣ занѣть пок. Володимиръ Барвінський бѣтъ разумене и справедливое становище: покинутіи всѣ формальни споры, понехати взаимне дражненіе, а замѣсть того взатися до реальнаго и вытревалои праца для добра народа, бо только така праца въ подвигненіе народа може надати намъ силу и вагу въ краю и въ державѣ. До той выходной точки консеквентно будо приоровлене цѣле его поступованіе въ „Дѣла“ въ житію публичномъ. Николи бѣтъ не вдававася въ інѣлку партійну полемику, але за то, где треба будо тажкои и серіознои праца, — тамъ стававъ першій. Всѣ такъ важній для нашего суспільно-политичнаго житія резолюції, принятіи народнымъ вѣчемъ 1880 року, були въключено его дѣломъ; а и само вѣче завдачувало ему ініціативу и проводну мысль. Зъ засады бувъ бѣтъ противный всему, что могло выкликати роздоръ и ослабленіе въ нашихъ народныхъ силахъ, только рѣшучо и енергично выступавъ противъ выкликуванію борбы конфесійнои, котра могла бы раздѣлити руске духовенство и рускій народъ на два ворогуючіи таборы и висуваючи на першій планъ формально-обрядовій пытанія, отвернула бы ихъ увагу и силу бѣтъ далеко важнѣшихъ жизненныхъ, політическихъ и економическихъ интересовъ загальнно-народныхъ. Зъ тоні самони причини бувъ бѣтъ ворогомъ всякои пустої фразы, всякого крикунства и галасливыхъ демонстрацій, котрѣ розбуджують страсти и неузасадненій надѣй, стаються жереломъ тяжкихъ помылокъ и самообману, а остаточно ведуть до потубной десперації и опущенія рукъ. Се выраживъ Покойный и въ послѣдній — диктаторній вже — своїй статії помѣщеної въ 1-шій числѣ сегордніго „Дѣла“, п. з. „Оглядъ на рокъ 1882“.

V. Позаякъ економічный добробытъ народа есть головною подвалиною его культурного и політичнаго розвою, — только пок. Володимиръ Барвінський поручъ съ пок. Володимиромъ Навроцкимъ звертавъ якъ найпильнѣйшу увагу на економічне подвигненіе нашого підунавшого селинства и мѣщанства. Сму належится таа заслуга, что бѣтъ першій заговоривъ о тымъ передъ широкимъ свѣтожъ на народній вѣчу во Львовѣ, першій выступивъ съ старанно опрацьованою програмою, першій въ нашей публицистицѣ старався розъяснювати економічні пытанія и подавати способы до поправы нашого народного господарства. При каждой случайности стававъ бѣтъ смѣло въ оборонѣ економіческихъ интересовъ народныхъ, признаючи иль основну и глубоку важність въ нашому народній житію. Въ справѣ нового податку груитового, домово-чиншового и класового, таксы войсковои, екзекуції податковыхъ, уставы дорожовои, основана краевого банку и т. д. — забираючи бѣтъ смѣло голосъ, критикуючи остро кажду нову установу чи то правительства державнаго чи властей автономичныхъ, котра могла принести школу нашему народному господарству. Всѣмъ памятне его остре выступленіе противъ сойму и выдѣлу краевого въ справѣ неекономічного шафования народнімъ грошемъ и выкидуванія цѣльнихъ десятокъ тисячевъ на такій фантастичній цѣлі, якъ интернатъ оо. Змартвихвстанцѣвъ або реставрацію королевскаго замку на Вавелю въ виду таї сумніхъ фактівъ, якъ безчисленій лицитації селянськихъ грунтівъ за смѣшино-дробній квоты довговъ банковыхъ и жидовскихъ, або якъ страшне зруйнованье майже половины краю черезъ торбчий повенъ задля недостачѣ дбалости о регуляції рѣкъ въ Галичинѣ.

VI. Выходачи зъ того пересвѣдченія, что наше духовенство положило въ минувшости велики заслуги около піддержанія нашей народности, что спѣльно съ народомъ перенесло тяжкій гоненіи и ворожій удары, что не только не стратило въ тыхъ тяжкихъ хви-

лахъ почуття своей єдности съ народомъ, але при першій користнѣйшой для нась констелациї політичнїй взяло въ свои руки проводництво и ініціативу до духовного и політичногого розбудженія нашего народа, що и теперъ еще оно представляє осередокъ нашей интелигенції, що противъ него головно звертаються и теперъ єще численній удары нашихъ противниковъ, и що за тымъ піднесеніе и подвигненіе долѣ нашего духовенства може бути порукою успішнѣйшого розвою нашихъ народныхъ силъ, — пок. Володимиръ Барвінський бачно звертавъ увагу на справу нашего духовенства и смѣло подносивъ все и всіи голосъ, где ишило о подвигненіи его матеріального быту, въ оборону его загроженыхъ правъ, о піднесеніе его достоинства и поваги. Пригадаемъ лишь его основній статії о підвигненіи дотації духовенства, его выступленіе противъ отданя Добромильського монастыря оо. Василіянъ въ руки пп. Єзуїтівъ, противъ єзуїтскіхъ місій по нашихъ селахъ и вѣсточкахъ, его горячій отзывъ о уступаючомъ митрополитѣ Бр. Іосифѣ Сембраторовичу и его сердечне привѣтіе слово до теперїшнаго администратора львівськои архицієзезії, Преос. еп. Сильвестра Сембраторовича.

Се були проводній мысли той програмы, которую бѣтъ начеркнувъ обнимаючи видавництво „Дѣла“. Твердо и консеквентно переводивъ бѣтъ си въ своихъ письмахъ и промовахъ, день и ніч працюючи надъ си осущеніемъ и умираючи злонамій падицю праца въ лишивъ памъ си яко пайдорожну едину по собѣ спадщину. Таа програма була найглубшимъ ядромъ, цѣлою сутюю его житія, о інѣй и только о цѣлі думавъ бѣтъ въ своїй тажкій недузѣ, на смертній постелі и догасаючи вже въ послѣдніхъ хвиляхъ свого житія передавъ си нову пайдорогоціїнѣше сокровище съ повнимъ довѣріемъ новому редакторови, Антонови Горбачевскому.

Нехай же свита буде его память мѣжъ нами! Словлючи его заповѣтъ, працюючи дальне надъ дѣломъ, котре бѣтъ розпочавъ, ступаючи несхібно тою ясною дорогою, которую бѣтъ памъ показавъ, звеличимо пайкрасше память робітника-патріота. Смерть, що постигла его въ цвѣтѣ лѣтъ, недозволила ему бачити плодѣвъ зъ того доброго съмени, котре бѣтъ застягъ. Наше дѣло теперъ не дати змарити и зиндити тому съмени, але племати его старанно на потѣху матери-Руси и на славу всен Славянини. Нехай завсѣдь стоить передъ нашими очима его примѣръ: якъ то бѣтъ спокойно, съ непоборимою вѣрою въ святость нашей справы поборювавъ всѣ трудноти, працюючи словомъ и перомъ, въ часописяхъ, брошурахъ и всіхъ комітетахъ, въ тинній кабінету и на многолідніхъ зборахъ, якъ то бѣтъ всю будучість свою, ба въ конці свое здоровье и свое житіе отдавъ великому дѣлу, якъ то бѣтъ не бажавъ нѣ славы нѣ почесті, умѣвъ зрецися всіхъ егоистичніхъ цѣлей и бажань, щобъ тымъ вѣртіше и въ цѣлості служити дорогой справѣ народній. Житіе его убоге було въ личній радості, не дало ему того, что называється щастємъ, але жъ бѣтъ нѣ бажавъ нѣчого подбіного. Едина радостъ, єдине щастє его була любовь и повага у того народа, которому бѣтъ вѣрно служивъ. А се велике щастє, котрого на дармо добивався не одинъ вельможа, не одинъ царь, почало було усмѣхатися ему, смиреному и тихому робітникови мысли и пера. Его огладне, тактовне, а смѣле и рѣшуче поступованіе едало ему симпатію и поуважаніе у интелигенції и у простого люду. Ми бачили и чули, якъ передъ піддавнімъ выборомъ до ради державнои зъ округи Жозкѣвъ-Рава-Сокаль наші селяни и мѣщане вразъ зъ мѣсцевою интелигенцію домагалися его кандидатури. Але Покойный, щобъ не вносити роздвоенія въ наші слабі сили, зрецися тои чести въ користь поставленого „Рускою Радою“ кандидата. Невна рѣчъ, що колибъ ему судило було довше прожити, воля и любовь народа були въ покликали на почесть становище заступника народного чи въ радѣ державнѣй чи въ соймѣ и тогды бѣтъ своимъ патріотичнімъ жаромъ и своею розумною политикою потрафиви бувъ зробити богато доброго для нашей народнои справы.

Смерть підкосила всѣ тѣ бѣлоскучій надѣї. Ми стратили въ нѣмъ найревнѣйшого дѣятеля, найталантливѣйшого публициста, многонадѣйшого писателя и единого въ теперїшніхъ обстоятельствахъ реальнаго политика и организатора.

Тожъ не диво, що несподѣвана смерть его глубоко потрясла серця всіхъ Русиновъ, що викликала такъ громадній обьянъ жалю и спбвчутя не только у его друговъ и однomyшленникovъ, але и у людей далекихъ и у его противниковъ. Всѣ схилили чоло піредъ его ідею, працею, чистотою характеру и великою заслugoю. Похоронъ его стався великою манифестацію цѣлого рускаго народа. При его свѣжій могилѣ почулися Русини братами, забули о всѣмъ, що ихъ розъединяло, а слезы, що упали на его домовину, се були першій чистій слезы братної любові....

ЗАЯВЛЕНИЕ.

Послѣдній хвиль нашого народного житія зазначилися сумнімъ, несказано сумнімъ фактамъ. Въ малочисленныхъ рядахъ робітниковъ на народній нивѣ зробила неумолима смерть новий вимогъ.

Найвѣрнѣйшій синъ матери-Руси, найциркѣйший патріотъ, найгорячѣйший захистникъ здоптавыхъ правъ народныхъ и найлучшій нашъ Другъ и Товаришъ, незабутній Володимиръ Барвінський, умеръ въ самомъ роззвѣтѣ мужескої сили дня 22 січня (3 лютого) 1883, упавши жертвою посвященія для ідеї, котрой отдавъ цѣле свое житіе.

Знаю реальнаго праца для добра и культурного самостїйного розвою руского народа, горяча любовь обнинюча „найменшого брата“ и сполученіе роздробленыхъ братнїхъ межнусобицю интелигентніхъ силъ нашихъ, — се наидорожна спадщина Великого Покойника, котру завѣщавъ бѣтъ своимъ товаришамъ працѣ.

Покликаний завѣщаньемъ незабутнаго Володимира до веденя пачатого Нимъ великого дѣла на нивѣ публицистики народнои, стаю я поручъ съ другими моими товаришами — одушевленными тими идеями, котрї просвѣчували сему великому патріотови, товаришами, що підъ его проводомъ научились съ посвященіемъ працювати для народної ідеї — до дальніго видавництва „Дѣла“. Програма его и на дальше буде виразомъ тихъ самихъ гадокъ, що були проводною звѣздою видавництва бл. п. Володимира Барвінського, органомъ обороны народныхъ интересовъ, которыхъ заштуу переказавъ намъ бл. п. Володимиръ.

Антонъ Горбачевскій

властитель и редакторъ „Дѣла“.

Телеграмы

наступивший въ днѣ смерти и похоронѣвъ
бл. п. Володимира Барвѣньского.

Чернівці. Память про незабвеннаго поборника правъ руского народа нехай живе въ родѣ!

Почитателъ Покойника
въ Черновець.

Чернівці. Зъ поводу смерти патріота Володимира Барвѣньского наше найгорячѣшее сочувствіе.

Черновецка Читальня.
Чернівці. Буковинска Русь, тронута тяжкимъ жалемъ по поводу смерти найзаслуженнѣшаго поборника правъ руского народа, Володимира Барвѣньского, дѣлится съ вами нещастіемъ. Дай Боже Єму рѣвнаго наслѣдника для Руси!

Руска Рада въ Чернівцяхъ.

Чернівці. Прощай, Володимире, наивѣй подѣй наваломъ тяжкои працѣ въ оборонѣ правъ руского народа! Въ жалю неутулимѣй вѣримо, що святы идя правды и волѣ и любви братнѣй, котрою Ты поступаєшъ, отнесе побѣду!

Черновецкій рускій академіки
«Союзъ».

Чернівці. И день идѣ и нѣчь идѣ, и голову склонивши въ руки, сумуешьъ: вже не жиѣ апостоль правды и науки! — Незабутному Володимиру

Черновецка руска молодѣжь.

Чернівці. Надъ доминою первого сына Руси, неустрашимого и геніальнаго обронца адоптаныхъ правъ народныхъ аложимъ присягу держати крѣпко здигненный Нимъ прaporъ згодливой працѣ для добра народа. Полюбимъ горячо нашъ народъ и працюмо для его гараду и роззвѣту, а звеличаемъ найѣшне память Володимира.

Буковинскій Русины.

Вѣдень. Тиха слѣза отъ мене на такъ ранніи могилу найѣшнаго роботника и пріятеля. Нехай надъ тою сумною могилою сконеслидуся народна партія до вытревалои працѣ для добра нашого нещасного люду въ дусѣ покойника, нехай онъ хочь мертвый тѣломъ живе межи нами духомъ и проводить своими высокими думками.

Василь Полянський.

Вѣдень. Выражаемо свой глубокій жаль за причина смерти Володимира Барвѣньского, одного изъ первыхъ нашихъ роботниковъ на полі литературнѣмъ и народнѣмъ.

Товариство «Сѣчъ».

Золочевъ. Глубоко жалуемъ утрату покойнаго Володимира, щирого и умного защитника правъ нашихъ.

Золочевскій Русины.

Подволочиска. Погранична галицко-подольска Русь засылає шире сочувствіе по причинѣ смерти небѣжалованаго нашего юного ревнителя и проводира, Володимира.

Коблянський, Глинський, Федоровичъ, Кассараба, Ільницкій, Загайко, Кадайскій.

Скалатъ. Пріймѣть сердечный глубокій жаль, котрымъ перенати серца нашї по втратѣ великого искреннаго неутомимого дѣятеля патріота, память его отъ рода въ родѣ. Позно получили вѣсть, коли похоронъ? Можемъ ѿѣхати? Просимъ о отвѣтѣ.

Іванъ Наумовичъ, Владимиръ Леонтовичъ.

На смерть

бл. п. Володимира Барвѣньского
для 22 січня (3 лютого) 1883*).

И зновъ одного намъ борца не стало, Одного ратника за рѣдній людъ, Велике серде битися перестало, Рука трудяща опустила трудъ. А рука тихихъ такъ мало въ настѣ, охъ мало! А кожуда же такъ много, много путь! Жити, жити, найкрасаш даре неба, Якъ тижко намъ съ тобовою боротися треба!

И онъ боровесь; зарана въ Нѣмъ добрѣла Велика мысль, сердечная любовь: Весь духъ Его она одна посла, Всю жизньъ Его сповнила вна собою. Увесь Онъ все бувъ — частъ святого дѣла, Отдавъ ему истотою цѣловъ. И вмеръ, якъ живъ — слуга любви святои, Жити свое даи въ жертву працѣ своїї.

* Стихъ сей, печатаный окремо, бувъ раздаваний на похоронѣ бл. п. Володимира Барвѣньского.

Тернополь. Не могучи лично отдать неопѣненому Володимиру послѣднюю услугу, выявляемъ бодай письменно чувства невыскаванаго жалю такъ дорогой страты. Прощай же намъ, незабутный народный герой, наїдївъ наша, збронице лучшои долѣ! Примѣромъ Твоимъ скрѣпленіи працювати будемо на розпочатої Тобою нивѣ, а память Твою здстане во вѣки въ серцахъ.

Молодежи гимназіальной.
Долина. Утрату неустрашимого поборника правъ народа, незабутного Володимира, съ глубокимъ смуткомъ отчули Русины долинскаго окола и на могилу Его посылаютъ окликъ: слава Твоя, Володимири, не загине въ серцахъ вядчныхъ и залунае отъ рода въ родѣ!

Долина. На могилу Барвѣньского — слеза отъ недужного въ Лопянцѣ.

Станиславовъ. Працай, Володимири, згасла звѣздъ руского небосклону, що то недовгій часъ намъ въ пѣтъмъ сіяла! Згадка на Тебѣ буде настъ одушевляти въ борбѣ съ ворогами нашою народности.

Молодѣжь станиславовска.

Станиславовъ. Несказаннымъ смуткомъ и жалемъ огорнула настъ вѣсть о смерти великого сына нашої заплаканої матери, найциршого порадника и товариша въ всякой патріотичнѣй працѣ. Дробными слезами аливають Его такъ ранну могилу. Память Его наї буде межи нами славна и вѣчна.

Станиславовска філія „Прозвѣтъ“.

Турка (коло Коломыї). Вѣсть про смерть покойнаго Володимира ударила настъ вѣхъ громомъ! Затемнѣвъ нашъ небосклонъ, бо погасла наша звѣзда... Сочувствуемъ съ Вами щиро.

Дирекція руско-народного театру. — Грыневецкій, Биберовичъ.

Тысъмениця. Пріймѣть отъ настъ голосъ щирого жалю по стратѣ многоваслуженій Мужа!

Читальня въ Тысъменици.

Коломыя. Вѣчна память батькови Володимири! Его память не умре, доки хочь одно руске серце 'ме битись!

Молодѣжь руска въ Коломыї.

Коломыя. Подѣляемо загальний смутокъ при утратѣ щирого патріота правдивого единителя австрійской Руси и найсподѣйнѣшаго редактора-писателя. Вѣчна Єму память.

Коломыйский Русины.

Стрій. Зблѣдѣлими сердцемъ, слезавыми очима проводимо дорогї моцѣ незабутого Володимира въ могилу. Безѣтрайдній осирочній голосимъ: Погасла ясна Зоря, Слава, Надѣя Руси. Занѣмѣли уста, що бальзамомъ потѣхи оживляли душъ нашї, мужали нашї силы! На когожъ Ты наї оставилъ керманчу удалый, котожъ поведе настъ дальше по тернистѣй дорозѣ? На боевищи на полі хвали полягъ Ты предвчасно, но слава Твоа не вмре не поляже. Въ серцахъ глубоко вырыли мы любовь и вядчность для Тебѣ а за Твоимъ по кликомъ зднаймося, сполучатися будемо всѣ и горнутися підъ прaporъ народный. Кидаемъ грудку землѣ на могилу Твою, наї она Тобѣ легкою стане. Прощай намъ, Сердечный, прощай.

Стрійский Русины.

Дрогобычъ. Слезу глубокаго жалю на домовину найлучшаго сына Руси шлють Дрогобычане. Умеръ борецъ за народну правду, волю, але ідея, дѣло Его не вмрутъ, не поляжутъ: розбудять сонныхъ, навернутъ блудныхъ.

Тороньскій, Нимиловичъ, Охры-

мовичъ, Ралько, Левицкій, Тишовскій, Дубъ, Тыбінка, Косякъ, Паславскій, Санатъ, Каплунъ, Вагилевичъ, Болоній, Пушкарь, Капко, Скобельскій, Вербицкій, Зубрицкій, Перестрашевскій.

Гусятынъ. Пересылаю редакціи и родину глубоке сочувствіе въ причинѣ небѣжалованіи смерти Володимира.

Дръ Савчакъ.

Любачевъ. Съ роздертымъ сердцемъ заливають жаль и слезы на свѣжку могилу Володимира, найлѣпшаго сына Руї.

Почитателъ Покойника.

Похороны

бл. п. Володимира Барвѣньского.

Нечаянна а такъ передвчасна смерть незабутого Редактора нашої часописи спровігла велике враженіе въ цѣлому мѣстѣ. Во вѣхъ кругахъ вищихъ и низшихъ становъ не говорено въ недѣлю особливо о іѣхъ иншомъ, якъ о той страшнѣй фактѣ, що новымъ спіртствомъ записався у вдовицѣмъ сердцю нашої святої Руси. То сердце співчутъ загаду львівскаго съ нашою щербатою долею, що въ трехъ рокахъ несповна заїждала отъ отчини нашої столько вже вищихъ, небѣжалованыхъ жертвъ, було лиши явишъ доказомъ сего, що честь и правда найдуть у чужихъ пошанованье, — що надъ ихъ втратою кождий другъ чи не другъ заболѣтъ въ силѣ.. Мѣсто гомоню розпамятувань та надгуваньемъ житя великого и дорогого нашої Покойника, а кто лишь мѣгъ та кто лишень знатъ близь бл. п. Володимира, не похавъ случайності бодай у послѣднєй пійти та поглянуту на тѣлній останки сего тѣла, що въ нѣмъ такъ гарна, такъ чиста душа процвіта.. Одномышленники Покойного виталися при сходинахъ нѣмъ жестами, нѣмъ а щирѣшими якъ звичайно устискомъ... хотѣли говорити сердца, бажали промовити уста, — та очи та лица більше казали: не стало всѣмъ. Того, що іменемъ своимъ оживлявъ кругъ одномышленниківъ своїхъ, вѣтъ отчутъ єго втрату.. у вѣхъ одна гадка була: „а що течеръ буде?..“ Славно сказавъ великий поетъ польський Красинський:

„Wiecznotrwały ten na ziemi,
Kto swa smiercią życie pleni...“

Вже въ недѣлю рано надошло много телеграмъ зъ провинцій і надѣгали ихъ чимъ разъ больше.. Но недѣля кончилася, перешла і нощь, перешло і понедѣлково рано, наближалася хвиля поспѣховихъ прощувъ, наближалася хвиля отдачъ останного посмертного обовязку Покойникови, наближалася 3-та година зъ поуднія а вже вже и хвиля похоронъ.

Мимо непогоды, мимо сїрого та слотливого неба, що і собї, бачишъ, лице сїримъ покрывають жалобы за „підкошенимъ цвѣтомъ“ открыло, здbralася на соками а тысячами львівска публіка: всюда зъ вѣхъ лицо не проста цѣкавостъ а щирѣ співчутъ прозирало. Зблішовоя народъ отдали остатню-послѣднью прислуго величому співобійственому. Русь могла смѣло въ той хвиля заголосити словами людовомъ пѣснѣ:

„Otóżemъ ти породила

Тай підъ серденькимъ носила,

Щобми тобою тай свою долю

Тай всю громаду скрасила...

Точно о 3 годинѣ прибули до дому підъ ч.

44 при улиці Галицкій питомцѣ духовної рускої семінарії съ своимъ величавимъ хоромъ. Въ слѣдъ за ними насільо Вс. Духовенство нашого обряда съ Высокодостойнимъ головою своимъ Пресв. еп. Сильвестромъ. Цѣлій сей почетъ, що въ нѣмъ бачили мы кромѣ еп. Сильвестра Вѣр. крылошанъ оо. Петрушевиця, Павликова, Вѣличку, Шведицкого ректора семінарії Александра Бачинського, дальше Вс. оо. Дан. Танячевиця зъ Закомара, Ігн. Рожанського зъ Хотиня, Грыневецкого зъ Куликова,

и отъ коли Твой духъ невыспінний, смѣлый

Вже краю добивався — — смерть „косила“ Сей гарний, пышний „цвѣтъ“, на-півъ до-спѣлый.

Та не погибне духа Твоего сила!

Хоть у могилу Ти кладемо нынѣ,

Думокъ Твоихъ не придавитъ могила!

И въ чорній той, тяжкій для настъ годинѣ, Грѣмкі настъ — зъ гробу — окликъ долѣтавъ: „О рѣдній тяжте — Руси - Українъ!“

Твоє-жъ съ Тобою дѣло не сконає!

Плече въ плече мы коло Твоего твору

Стасмъ, въ настъ кождый смѣло присягає:

Якъ Ты упости — въ зброй, край

[прапору].

Корженко.

Прощай, прощай, нашъ батьку, друже, брате, Товаришу по дѣлу и любвѣ! У цвѣтѣ лѣтъ, мовъ дерево підтите Ты впавъ въ тижкій, нерѣвній боротьбѣ.

Нѣ на хвилину руку не опустивъ Ты, Великої въ очей не стративъ цѣли! Терпѣнъ Ты много, много-жъ бо ѹ любивъ Ты...

стомо нынѣ безбрадній доокола Твоїи домовини и дуже непевнимъ, дуже тревожнымъ окомъ споглядаємо въ нашу будучность.

Но чи достойно сумніватись намъ о успѣху того дѣла, котре Ты житъмъ своимъ откупишъ? Чи достойно отдаватися розшуцій мужамъ, що при Тобѣ крыщею засталили свон серця? Чи достойно упадати на духу тымъ, що при Тобѣ научилися ити смѣло напередъ?

Глянь, Володимире! Отсе не лиши Твои знани, не лиши Львовяне станули при Твойи домовинѣ; — зъ всѣхъ концѣвъ Руси наспѣли Твои одномышленники, небрадній брати, Твои почитателіи и апостоли. И въ той хвили не чую вже гошошеля, не бачу пекучои слезы на нѣчихъ очахъ, а всѣхъ уста складаються до одного твердого обѣту при твойи домовинѣ: не подамося, не уступимо и не спочинемо, доки наша мати, заплакана мати не добъсясъ той долѣ, котру Ты, великий патріоте, для неи готовивъ и за котру Ты охотно цѣнише свое житѣе принесъ въ жертву.

Прощай же теперъ, прощай въ останнє, але на томъ прощаннію пріими одну нашу умильну просбу: Володимире, витай духомъ при наасъ, буди и крѣпъ наасъ! А коли Всешишний за Твои заслуги дарує Тебе вѣнцемъ небесной, неувядася мои славы, то, Володимире, моли передъ Его престоломъ о добро народа, котрого найвѣрнѣшимъ съніемъ бувъ Ты, незабутій Покойника! Спокой Твойи души! Перомъ Тобѣ земля! А память Твоя наї перебуде отъ рода въ родъ!“

По скончанію сені бесѣды двигнувся сей величавый походъ въ дорогу на кладище личаківське. Дальшій проводъ походу поручивъ Преосв. еп. Сильвестръ задля нездоровля Вир. о. крыл. Петрушевиці. Порядокъ походу бувъ такій. По-переду ишло братство Ставроцигійске съ хоругвами; въ слѣдъ за ними поступали делегати мѣстцевій и замѣстцевій, несучи вѣнцѣ въ слѣдуючому порядку:

1. Отъ „Академичного Братства“.
2. „Кружка правниківъ“.
3. руского народного театру.
4. мѣста Роздолу.
5. черновецкихъ Русинівъ.
6. мѣщанъ Мостобѣ Великихъ.
7. Редакціи „Sztandaru polskiego“.
8. мѣщанъ куликівскихъ.
9. музичного кружка „Академич. Братства“.
10. Dzieniopisze polscy — ruskiemu koledze.
11. Оѣздерѣ друкарій имени Шевченка.
12. молодежи акад. гимназіи во Львовѣ.
13. Русинокъ Стрыйскихъ.
14. „Czytelnii Akademickie“.
15. Русинівъ Перемисльскихъ.
16. „Gazetni Narodow-oni“, „Dziennik-a polsk.“
17. товариства „Сѣнь“ въ Вѣдні.
18. Богдана А. Дѣдіцкого.
19. „Общества рускихъ Дамъ“.
20. Питомцѣвъ центр. семинаріи вѣденської.
21. Руского Касина въ Стрію.
22. Редакціи „Нового Пролома“.
23. „Науки и Новостій“.
24. „Слова“.
- мѣщанъ Тысъменицкихъ.
- Рускихъ Обществъ.
- Урядниківъ руского банку.
- „Академического Кружка“.
- русихъ богословівъ львівскихъ.
- Товариства имени Шевченка“.
- Товариства „Руска Бесѣда“.
- Філія „Просвѣты“ въ Станиславовѣ.
- Філія „Просвѣты“ въ Золочевѣ.
- Товариства „Просвѣта“ во Львовѣ.
- Горожанъ мѣста Львова.
- Редакціи „Батьківщины“.
- Зеркала“.
- „Зорѣ“.
- Выдавництва „Дѣла“.

За комитетовими несучими вѣнцемъ выдавництва „Дѣла“ поступавъ теперійшій редакторъ нашої часописи п. Антонъ Горбачевскій, несучи на шовковой золото-тканой подушцѣ послѣднє чи-сло „Дѣла“ подъ крепою. Оттакъ поступавъ хоръ питомцѣвъ и обохъ бурсъ, дальше Веч. Духовенство а за ними несли други, товариши и почитателіи домовину, окрашену вѣнцемъ родини. За домовиною поступала родина дорогого намъ Покойника, за нею караванъ, на котрый зложено еще 9 вѣнцівъ надосніїшихъ въ послѣдній хвили.

Цѣлій сей походъ ступавъ широкою и довгою лавою подъ охороною почетного шпалера зъ академиківъ и въ загалѣ зъ рускимъ молодежи. А бувъ се походъ незвичайны! А бувъ се походъ и величий и нынішний и такъ сумній, такъ даже сумній! Чудно та дивно промовляли до серця и ти багровій фелони та жаліблій ленты и ти звуки дзвонівъ, що такъ завчено єму у послѣднє задзвонили, и ти супроводній до слезъ вразукаючи спѣви нашихъ питомцѣвъ. О, божъ то и чутя було въ тыхъ спѣвахъ!... То начебъ звуки тихъ молодихъ спѣваковъ нашихъ отрощена та зновъ засумована Русь-мати рудала спѣвала:

...За що жъ ты ма въ ранцѣ рано
Лишивъ сиротину?
За що? за що? лишивъ ты ма
Самотну былину?
Вѣютъ вѣтры противъ мене,
Вѣютъ отъ повиби,
Выноють мою красу свѣжу
И цвѣтъ розполочутъ.
Гоняютъ хмары, гоняютъ тучѣ,
Долю воронъ краче, —
Кто жъ розважить мою душу,
Единий козачъ?...

Домовина Покойника въ дорозѣ до гробныхъ та розтвореныхъ, та студеныхъ челюстей гробовыхъ що хвиля переходила зъ раменъ на рамена. Молодѣжъ суперничала въ тѣмъ съ старшиими, свои съ чужими, свѣтскими съ духовными, интелигентній съ сердечними селянами и мѣщанами, Шобъ хоч хвилю, хоч часочокъ

До ней притулиться.
Та послухать, а чай, а чай
Въ нѣй серце забеть...
Чай оживе щире серце,
Що рѣдно кохало,
Та за правду люду своего
Честь его стояло...

Не ожило те серце... не вставъ на ново „скоченій цвѣтъ“, не піднясъ своихъ листківъ... Спѣви „Святій Боже“ и „Со святыми упокой“ пригадували сумну и тяжку хвилю. Середъ сумерку наблизився походъ до мѣстца вѣчного спочинку, що въ него судилося зложити Руси надѣю своеї будучности... свого Сына... та Проводника, котрого силы въ самому розквітѣ своїмъ мусіли угнутись підъ великанською борбою за долю Огчини. Панахида почалася въ друге... на очи злинули новій слезы.

По панахидѣ вперше выголосивъ надгробне слово Вир. о. дръ Іосифъ Левицкій. И якже горяч, якъ краснорѣчивъ слова понеслись зъ устъ его на щирый венкомъ, на звеличанье погасшаго заступника народа, колишнаго свого ученика. „Чи маю вицюти его труди?“ — говоривъ дръ Левицкій — „чи маю говорити о его любовѣ до народу руского, — се не ино другамъ, не ино знакомъ его, а вже въ Руси цѣлобѣ звѣстно. Менѣ передовсѣмъ зазначити лишь моральну сторону душѣ Покойника. Ойтъ, що бувъ вѣрнѣмъ сыномъ свого народу, бувъ вѣрнѣмъ сыномъ и его церкви; биь живъ и умеръ по христіянски, въ той вѣрѣ, въ якій крестили его, въ якій я ею, яко катихитъ, выховавъ. Въ послѣдній хвили не забувъ о Богѣ и Богъ о нѣмъ не забуде. Онъ жити буде и тамъ вѣчно и ту отъ рода въ родъ. Идея, котру Ты, Володимире, голосивъ, певно не загине, а дѣло, котре Ты такъ славно розпочавъ, пріиде до повного розквіту.“ Такъ говоривъ проводникъ его раннаго житя.

По словѣ о. дра Левицкого выступивъ передъ домовину великий почитатель характеру, заслугъ и дѣяльности Покойника Ви. и. Філілеръ бурмістръ Роздолу. Польскою бесѣдою понеслись слова п. Філілера и тронули всѣхъ до глубини серця. „Fremdeslob blinks“ каже народна нѣмецка пословиця. Такою хвалою для покойника були слова пана Філілера выголосіеній въ імені Поляковъ. „Panowie, latwiej o genialnegoe poete, latwiej o dzielnego wodza, latwiej o czlowieka stanu, aniżeli o czlowieka tak szlachetnego charakteru, jakim byl swiety i nieodzialowanej pamietci Włodzimirz...“ Тутъ єз величого зрушения затретївъ его голось при дальнихъ сердечныхъ слонахъ, поки ревній слезы не сплыли зъ очей дозрѣлого мужа; ти слезы стали за найкрасшій слова, за найвышу хвалибу для Покойного.

Оттакъ промовивъ Ви. проф. дръ Олександръ Огоновскій.

„Товариш! — Нашъ походъ сумній кончиться; передъ нами отсе могила розкрита, котра за дробну хвилю прикрые, похолоне „скоченій цвѣтъ“.

Не розквішний той зѣльничокъ, що то выкохавъ себѣ окрасу такъ чудовитои барви, — то убога земля руска зліднями придалила, бутою побратима-володари власти захваченой розтратовано, а підмыта ще й незгодинами єдкими самихъ рдінныхъ братівъ.

Треба було руки твердои, щоби привести ладъ въ розгарищи — и руку тую простягъ єнъ, покойникъ сердечный, тѣломъ слабый великанъ духа! Вы чули вже про дѣла его, бачили ви ихъ и живимъ окомъ, я же вазначу, що піднявши прaporъ прапоръ жалізного єстѣ знаткованіемъ всѣхъ потребъ и принадъ особистого житя посвятивъ єнъ цѣлу силу свою молодечу на одно те, щоби выдигнути народну святыню занапащену. „Прапоръ“ кликавъ єнъ неутомимо, а на мѣсце дармого проплакуваня недолъ, піднявши за дѣло; и коли поваливши сердечний підъ тягаромъ его, то лишивъ намъ неоцѣнії плоды посвящена свого въ той, що добре загрѣвъ та розжививъ братівъ другихъ, згединивъ силы роздертїи и ясно назначивъ дорогу добування правды, — положивъ отже основу головну надѣйнѣйшої будучности.

Высоко заслуживши Покойникъ свой отчинѣ и чоловіку великому патріотизму сему, що не завагувавъ житъмъ наложити за добро обираючи матери.

Покой праведникови, а намъ єго спадщина кровю мученика здигнена: прапоръ, тверда праща и покликъ прославлений вже вѣщими Кобзаремъ:

Обнимѣтъ брата
Найменшого брата,
Нехай усмѣхнется
Заплакана мати!

Въ імені рускимъ молодежи академичнозъ выголосивъ академикъ п. Ілляріонъ Грабовичъ на могилѣ слѣдуючій стихъ власного утвору:

Кто насъ тутъ скликавъ въ се мѣсце скону?
Надъ чимъ народъ тутъ рускій думає?
Чомъ ся могила, чомъ той звукъ дзвону
Грудъ нашу коле, серце стискає?...

Требажъ пытати?... Громомъ розпукни,
Стонами гора рвесь зъ душѣ слово,
И щоразъ бльше ллье намъ въ грудь муки,
Рану сердечну жаритъ наново...

Володимире! старшій нашъ брате!
Глянь: рука молодъ гориша къ Тобѣ!
Якъ-же безъ Тебѣ въ свѣтъ намъ ступати?

Чомъ Ты лишивъ насть въ тяжкѣй жалобѣ?...
Се же Твѣ провѣдѣ, провѣдѣ послѣдній,
Щобъ на могилу йти за Тобою?
Се же трудъ Твѣй, щобъ той цвѣтъ Руси рѣдній
Умывавъ кровю замѣсть росою?!

О, чорна смерте! чомъ ты скосила
Такъ ще завчасу цвѣтъ благодати,
Нашу підпору чомъ ты звалила,
Чомъ жаль внесла ты до руской хаты!

Страшне днесь горе, страшну бо й страту
Рускій соколы понесли нынѣ:

Съ сердемъ роздергтымъ тяжку заплату
Зимнїй отдали днесь домовинѣ...

Володимире! старшій нашъ брате!
За слѣдомъ Твѣй все мы ступали;

Ты настъ ввич зерно правди збирати,

Съ Тобою долѣ красшой ждали

Рускіхъ соколівъ надѣйнїй груди..

Ты намъ колись бувъ другомъ щиренькимъ,

Ты бувъ взбріцемъ намъ у всѣмъ и всюди,

Ты трудивись съ нами для рдной ненкы!

Ты лишивъ молодъ руску спльною,

Влявъ въ еи груди чашу любови,

Въ єй серца вѣру Ты вѣшивъ свою,

Силы дадавъ ты молодой крові!

О, руска молодъ! крѣпнися въ силу,

Духомъ вяліся до прапору, труду!

Глянь на ту зимну, тиху могилу,

На тяжку страту рдного люду —

Глянь и крѣпнися!... Тыми слѣдами

Въ свѣтъ ступай дальше, якъ сей нашъ рдный

Колись Товариши ступавъ предъ нами...

Тімъ — жертвъ ще много жде людъ нашъ бднїй!...

Спи тихимъ сномъ тутъ, Володимире!

Тутъ конецъ трудовъ, прапоръ Твоє...

Спи, старшій брате! спи душа щира!

Мы руска молодъ зъ груди своєї

Въ послѣдній разъ Тя сердемъ пращаєшъ,

Твою могилу кропнимъ слезами —

И тутъ присягу върну складаєшъ:

Мы за Твоими йти межъ слободами!...

По тѣмъ промовивъ п. Гнєвошъ редакторъ „Szstandar-u и Strażnicu“. П. Гнєвошъ говоривъ чудно. Въ бесѣдѣ свої становувъ на становицѣ безстороннѣмъ, на становицѣ правдивого Поляка-Сарматы, що и чужому отдати честь знає. Громовий голось его розлягався и гомонявъ въ тиші темного вечера справедливою оїбкою, спра-ведливимъ и вѣрнѣмъ сѣвѣдогвомъ непохідності харяктеру, знання и щирого труду Покойника:

„Bracia Rusini! Ja w dwójnasob starszy wiekiem od sw. p. Włodzimirza, ja, com przebył ciejkę i gorzka szkoła życia, szołem bilem przed wiedzą jego, przed prawdą, jaka była znamieniem jego charakteru, jego myśli. Tylko taki czlowiek, jak on, mógł dzieło swe doprowadzić w tak krótkim stosunkowo czasie do tak wysokiego stopnia...“

Staciswsky go bracia Rusini, straciłsice wiele: bohatera, który nie tak łatwo zastapić, gwiazdę,

która pierwsza z was zaświeciła myślą szczytną dążenia do wywalczenia samodzielności, niezawisłej odrębnoścі świętej Ojczyzny Waszej...“

Cześć jego pamietci, spokoj jego popiolem!

Boże, daj mu światłość wiekuwa!“ Сива голова Поляка, промовявшаго въ імені своїхъ земляківъ, „z nad Warty, z nad Wisły i z nad Niemnem“ ударила чоломъ передъ непорочнимъ характеромъ и заслуги молодого покойника. Честь той сивой головы за те єсть наше Русинівъ, єсть тихъ, що розуміли ідею Покойника и принялися дальше

ты панды. Проектъ правительства вынавъ въ дубъ сильно централистичнм; майже кожда дробница дотычна народной школы мае въ нѣи бути въ горы, уставою обовязуюю всѣ краї коронн Передлітаві, ургуївала, — подчашъ коли автономисты, котрый сей проектъ, якъ мы вже згадали, первѣстно поднесли, домагались и до- магаются для соймбъ краевыхъ компетенціи до выдаванья подрѣбныхъ постановъ дотычнихъ школъ.

По той причинѣ автономисты, головно Чехи, сильно выступаютъ противъ такому „централістичному направлению“. Инакше Поляки. Сподѣваючись, що опбръ автономистовъ противъ правительственнаго проекту буде безуспѣшный, гото- вятъ они голосувати по воли правительства, хотѣли бы только гдешо выторгувати, подчашаючись подъ „бѣтѣній бѣтишена“ Галичину, для котрои „гдеякъ“ постановы правительственного проекту будутоби злиши и школливъ.. Ходить же имъ именемъ о §. 48 школьнаго новелъ, послѣ котрого учительми народныхъ школъ можуть бути только учитель належачий до сего вѣроисповѣдана, до котрого спадлится бѣльшость учениковъ (пересчено, числячи зъ посолѣднхъ 5 лѣтъ). Полякамъ — якъ кажутъ — ходить о „нелиберальности“ та- кои закономъ постановы... *Gazeta Nar., Dziennik pol., Nowa Reforma* выступаютъ даже сильно противъ §. 48; боятся, що сѣй §. не ставилъ причину якихъ тамъ „религійныхъ“ споровъ. И дѣйстно не выключена можливость, що Полякамъ удастся добитись цѣли своихъ заходовъ въ Вѣдни, т. е. що Галичина (и Далмација) буде выната зъ подъ обовязуюю силы §. 48, — хотъ якъ замѣча ческій органъ „Politik“, най- лѣпше будобы, колибъ въсѣ краї коронн Передлітаві були „вынятій“ зъ подъ цѣли новелъ школьнаго... Не потребуемо много говориги о тѣмъ, що се значить для Галичины такій „вынятокъ“. Тажъ тогды прийшлосьбы всѣмъ учителямъ народныхъ школъ въ всѣднѣй Галичинѣ ritus latini — змѣнити хиби обрядъ, та Переходити на юно! А ту на нещастье конкордатъ не позволяе на такій експериментъ, а „перехѣдъ“ можливый только via protestantizmъ. Отже польонизация будабы по трохи загальмована, а наша руска народній школы мусъли мати учителівъ греко-кат. обряду... а хочъ гр. кат. перекинчниковъ есть на божжъ свѣтъ много, то всежъ годъ ихъ „ажъ только“ настарчти. Поляки надѣются вправдѣ, що ихъ „вынятокъ“ остоится, але заразомъ и на противній вышадокъ лагодятъ способъ: „предѣдѣ ту ходить о вѣроисповѣданьи, не о обрядѣ“ пише N. Reforma, то значить: иде лишь о се, що учитель не бувъ жидомъ або протестантомъ! Та всежъ мѣгбы зайти даже не- мильній вышадокъ, що на пр. найвишній трибуналъ администрaційній рѣшивши, що учитель таки були греко-католики! О такій то „споры релігійній“ ходить... Тожъ польскій часописи накликаютъ своихъ пословъ, що пильно походили коло сеї справы.

ЗАГРАНИЦІЯ.

Россія. Царь выдавъ манифестъ о коронації. Въ манифестѣ царь заявляе, що не мѣгъ коронуватись въ хвилі вступленія на пре- столь по трагичною смерти батька; треба було виждати, аже успокояться страсти, викликанія страшною смертею, котрою жертвою ушавъ царь добрѣй народу. „Теперь зближається часъ сповенія божої волї, горячого бажання нашого и всѣхъ вѣрнихъ синьовъ землї. За прѣмрѣмъ бо- гобойніихъ царѣвъ, нашихъ предкѣвъ, постановили мы коронуватись и по давнѣмъ звичаю отбити святе помазанье. Приступаемо до того святого акту съ нашою любимою супругою, царевою Марію Федоровною“. Коронація отбудеся въ маю сего року. Рѣвночасно съ тымъ манифестомъ выдавъ царі два указы: першій взыває губернато- рѣвъ, предводителѣвъ дворянства и начальникѣвъ мѣстъ губернскихъ до участія въ коронації; вы- нятій только мѣста и губернії сибирскї зъ причи- нами великої далечини. Другимъ указомъ поста- новлена окрема комисія коронації.

Франція. Замешкалъ въ Парижи Альзато- Лотаринцѣ выбрали комитетъ въ цѣли постазденія памятника Гамбеттѣ. На отовѣ завывчаючий складокъ подписаный яко проводничій комитету Должу фу съ членомъ нѣмецкого парламенту.

Князь Жеромъ Наполеонъ захоронъ; перевесено его до шпиталю въ Отвиль. Задля кро- ковъ, якъ пороблено противъ князя орлеан- скимъ, французскій посоль въ Вѣдни Дишатель подаває до димиссії.

НОВИНКИ.

— Зъ причини смерти бл. п. Володимира Барвѣнського 9-те число „Дѣла“ не могло выйти въ вторникъ, дялого выдаємъ єго нынѣ вразъ съ числомъ 10-тымъ.

— Нашъ Вѣ. Читателъ зволять звінити, если ихъ жаданія доси неполагоджений, позалкъ ѡтъ суботы поча задержавъ всѣ листы и посылки до редакції, и доперва вѣнѣ-звітра редакції та посылки от- берре и полагодить всякихъ справы. Листы, адресованій до покойного Володимира Барвѣнського, не будутъ отданій редакції, тоже просимъ тихъ Вѣ. дописувателівъ, котрыхъ такій листы єтиносились до редакції, що зволили написати еще разъ до теперѣшній редакції „Дѣла“.

— Зъ Тысъменицѣ пишуть намъ: Вѣсть о смерти Володимира Барвѣнського, того неѣтажованого Мужа, тронула насъ въ околіцѣ глубоко. Тутешнія читальни вислали вѣнецъ на домовину По-

кійника, а. о. Глѣбовицкій отпраивавъ за упокой душѣ Покойника поминальне богослуженіе съ па- находко при участіи численныхъ побожныхъ.

— Впредоевъ Іосифъ Сембраторовичъ надоблавъ зъ Риму злѣдуюче писмо на руки Вѣр. о. Юліана Сем- браторовича, пароха въ Чернівцахъ: Одержавши въ день мого Ангела (св. Іосифа Обручника) чи- сленій привѣтствій зъ Галичини, а именно зъ Львова, уважаю пріятною должностю мою зложити симъ искренній подяку за тіа-же: Его Преосвященству епископу киръ Сильвестру, Все- свѣтлѣйшою митроп. Капітуль, Достохвалнѣмъ Выѣдламъ рукою народныхъ інституцій „Дѣмъ Народній“ и „Інститутъ Старополітійскій“, рѣвно якъ и всѣмъ прочимъ корпораціямъ и честнѣмъ лицамъ, почтивши мене въ той день своими привѣтственными письмами. Спаси-Богъ! — Римъ, въ сѣчнѣ 1883, Іосифъ Сембраторовичъ, архієпископъ.

— Зъ Добромія пишуть намъ: Патрии Єзуити купили ѡтъ п. Топольницкого, властителя Хирова, за 60.000 зр. села: Поляну, Буньковицѣ и Сливницю. Заразъ съ весною мають Єзуити на по- садѣ хирбовской починати будову величавого монастиря. Іѣкава рѣчи, чи се купно довершилось за грошѣ оо. Василіянъ и чи се новый монастырь буде Василіянський, чи вже просто езутскій?...

— Выборы до ради мѣсномъ во Львовѣ (якъ мовлять гдеякъ високопоставлени особы) мають бути уважненій по причинѣ перекупствъ, якъ при виборахъ дѣялися. Президентъ Залескій має такожъ и въ тѣмъ дѣлѣ виѣхати до Вѣдни.

— Львовскій сенатъ университетскій виславає до міністерства просвѣтѣ меморіаль о конечности утворенія во Львовѣ факультету медичного.

— Въ Бродахъ, якъ доносить „Dziennik Polski“, уважено симъ днами п. Леткого, рембенника и одного зъ организаторовъ чигальні рускои, а то, якъ пише ся газета, по той причинѣ, що п. Леткій мовою „отгрежувавася пропагандою шизматицкою и московскою въ цѣли оторванія Галичини на користь Россії“.

— Въ львовскому суду краевому отбулася дня 19 (29) с. р. ѡдѣлъ пресбітеріального сов. Левицкого розправа противъ о. І. Пачовскаго зъ Солонки великої, обжалованого за переступленіе зъ §. 23 уст. прас., ато по сѣй причинѣ: о. Пачовскій, катихіти въ предѣдѣтѣ мѣсцевої ради школьнаго подарувавъ съ кінцемъ минувшого школьнаго піврока кольканавіця ученикамъ въ надгороду пильности книжочки „Проеўтъ“, „имени Качковскаго“ и др. Мѣсцевый учитель забравъ тії книжочки и переолавъ ихъ львовской окружнїй ради школьнаго, котра зновъ отдала тую справу прокуратору, а таї обжаловала о. П. за переступленіе зъ §. 23 уст. прас. Судъ визначивъ о. П. речинець на 9 жовтня м. р., але о. П. будучи тогди обложно хорымъ, виславъ лишь свѣдоцтво своеї недуги. Судъ однакъ наложивъ на о. П. 5 зр. кары и оплату судовихъ виѣдлівъ, противъ чому виѣсъ о. П. супротивленіе и жалобу о не- важности и власнѣ дні 17 (29) с. м. увѣльнивъ трибуналъ о. П. по той причинѣ, що розданії книжочки були хосеній и розданії дѣтямъ даромъ.

— Противъ Сороки, бувшого камардинера Впредоевъ, Іосифа Сембраторовича, отбudeся дні 20 л. с. м. розправа карна въ львовскому карпомъ судѣ.

— Устил испыти зрѣlosti отбудутса во Львовѣ: въ гимназії рускої дні 1 и 2 л. марта с. р., въ гимназії нѣмецкї дні 7 и 8 л. марта с. р. въ гимназії Францъ-Іосифа дні 5 и 6 л. марта с. р., а въ школѣ реальнїй дні 5 и 6 л. марта с. р.

— Зъ Стрия доносять намъ, що виѣдль руского каспина задумавъ устроити сеї зими колька вече- ковъ декламаційно-музыкальныхъ вразъ съ отчи- тами, а такожъ обходить роковини смерти неза- бутого Тараса концертомъ, котрого чистый до- ходъ має припасти въ части для руского бурсы въ Стрию. Силы отпѣвдній чей найшлися такъ же интелигенцію мѣсцевою, якъ и въ окре- сностяхъ: тому нетерпливо очідаємо оповѣщення виѣду въ сїї справѣ. Каспино руске повинно статись огніщемъ духового житя Стрийщини, огніщемъ, котрого теплій лучъ розбішился въ колицю, розбогрли заумираючи въ бездѣльності серця, скрупли наші силы, вирвали настъ сїї байдужності, соціївости, якъ мової важкій туманъ налягла на наші головы... Тому до дѣла, щоби касино не сталося мертвю інотитуцію, не приносячи нѣякої користі.

— Въ Коссовѣ отжили слова голосніхъ виѣдлівъ бл. п. Ол. Бахнинского на полі гончарства, бо осї тамошній мѣщанин п. Ігнатій Кащукъ виѣдлявъ дужі гарні рѣчи на полі церамики. Орнаментика его зварідъ може дѣйстно служити о-красою сѣтниць.

— До початкови каси щадничою во Львовѣ — якъ дѣйствуємо — вкладають найбільше жиды, котрі заразъ змѣркували, що щадница почтова „добрий гешефтъ“, іменно для того, що сумма вложена до щадницї почтової єсть свобода отъ екзекуції.

— Именованія. Платнімъ авскультантомъ (800 зр. рѣчно) на посаду въ Дольній Тузлѣ (въ Боснії) іменованій Іванъ Карманьскій, практиканть суд. во Львовѣ. Безплатнімъ авскультантомъ іменованій Володимиръ Козицкій, практик. суд. въ Станиславовѣ.

— За задержаньемъ кары смерти въ проектѣ нового закона карного осѣдлило въ комісії австрійской ради державнїй 8 голосовъ, противъ кары смерти осѣдлило 7 голосовъ. Характеристичнѣ при голосуванію було, що за карою смерти голосували дръ Jaques, послы ческї и клерикали.

— Въ Бернѣ закінчився симъ днами процесъ ос- ціїївтю засудженіемъ 3 обжалованыхъ. Ша-

пічнія такъ сильне землетрясеніе, що образи спадали зъ стѣнъ, а лампи, посуды и шкілники попереверталися на столахъ. Землетрясеніе тривало воего три секунди. — Въ Падуї умеръ дръ Зигмундъ, спеціалістъ-ѣкарь, професоръ уни- верситету вѣденьск. — Князь Висмаркъ заславъ на запаленіе жиль въ нозѣ. — Въ Загребѣ було сильне землетрясеніе зъ 4 на 5 н. лютого. Знаній школы не було. — Въ Каменцѣ открыто дні 18 (30) с. м. памятникъ о. Малиновскому, знаменитого лингвиста. — Въ Ожидовѣ въ пов. золочевскомъ отобрали собѣ житѣ зъ причини за- веденою любови дочки тамошніого почтмайстра панна Е. К. — Въ Інспірку въ костелѣ подчашъ служби божої застrelivis 24-лѣтнїй челядникъ кравецкї Б. Штолцъ зъ причини нещасної любови. — Іѣкарь удливъ громадѣ Каменцѣ въ пов. сяноцкому 50 зр. запомоги на бѣднине церкви. — Въ Юрії Поповичу, народній учитель въ Дорна-Кандренѣ (на Буковинѣ) отрѣважавъ срѣб- ний крестъ заслуги съ короною. — Въ Самборѣ въ ночі дні 2 л. с. м. обрабували парохіальний костелъ невыслѣдженій доси злочинцѣ. — Въ Теребовії породила 30-лѣтна жідівка Фрайда Шлегеръ чвораки, одного хлонца и 3 дѣвчинки. Маги и дѣти здорові.

Вѣсти єпархіальни.

Зъ Епархії Львовской.

Сотрудництва одержали: оо. Т. Бѣлевичъ въ Городку дек. городецкого, Т. Бѣлевичъ яко другїй сотрудникъ въ Городку, Евг. Лаховичъ въ Наставовѣ дек. теребовельскаго, І. Волянській въ Наставовѣ дек. теребовельскаго.

Завѣдательства одержали: оо. Мих. Весоловскій въ Бережицї шляхоцкї, Ігн. Муликъ въ Потоцѣ дек. рогатинскаго, Т. Дронъ въ Делявѣ дек. тисменицкого, Ів. Однорогъ въ Огинії дек. товмачкого, Вол. Леонтовичъ въ Скалатѣ, Юл. Колюбінський въ Борисовѣ и Вол. Брылинський въ Чижиковѣ.

Душпастирскій посади обніли: оо. Мих. Боднаръ яко завѣдатель въ Милошовичахъ дек. щирецкого, Вол. Филиповскій яко завѣдатель въ Бенківцяхъ дек. ходоровскаго, Ник. Хоркавый яко завѣдатель въ Великополю дек. городецкого и Сим. Савула яко сотрудникъ въ Теребовлї.

Каноничну інституцію одержали: оо. Ів. Кобриньскій на Угорони дек. пѣстынського, Іос. Высоцаньскій на Івачевѣ дек. зборовскаго, Ст. Хоминьскій на Миколаївѣ дек. роздѣльскаго, Мих. Дзеровичъ на Чанижѣ и Т. Кончевичъ на Тростянецькому дек. залозецкого.

Презенты одержали: оо. Н. Сояківскій на Пужники, Мих. Гвоздецкій на Глѣбовичъ великій, Ап. Лихновскій на Мішанець, Сав. Мацѣльинський на Берлоги, Ник. Сѣчинський на Черніховѣ, Ст. Хоминьскій на Миколаївѣ дек. роздѣльскаго, Мих. Григоровичъ на Полове, Іл. Сѣчинський на Стрѣльбѣ дек. стрѣльскаго и Левъ Шухевичъ на Петровікѣ.

Душпастирскій посади обніли: оо. Ів. Губрінський на Угорони дек. пѣстынського, Іос. Высоцаньскій на Івачевѣ дек. зборовскаго, Ст. Хоминьскій на Миколаївѣ дек. роздѣльскаго, І. Савула яко сотрудникъ въ Теребовлї.

Душпастирскій посади обніли: оо. Ів. Губрінський на Угорони дек. пѣстынського, Іос. Высоцаньскій на Івачевѣ дек. зборовскаго, Ст. Хоминьскій на Миколаївѣ дек. роздѣльскаго, І. Савула яко сотрудникъ въ Теребовлї.

Душпастирскій посади обніли: оо. Ів. Губрінський на Угорони дек. пѣстынського, Іос. Высоцаньскій на Івачевѣ дек.

